

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Maria Ghervas, Ion Druță

Oleg Sternioală, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Teba Prim”, avocatul Mihail Eșanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Teba Prim” împotriva Mariei Caragia, intervenient accesoriu Compania de asigurări „Moldasig” societate pe acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Maria Caragia, casată hotărârea Judecătorei Centru, municipiul Chișinău din 04 februarie 2016 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 07 octombrie 2015, SRL „Teba Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Caragia, intervenient accesoriu CA „Moldasig” SA cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 23 iulie 2014, între SRL „Teba Prim” și SAR „Donaris Group” SA a fost încheiat contractul de asigurare a vehiculelor terestre (autocasco) nr. CSK 2014-01-0427, prin care a fost asigurat automobilul de model Land Rover Range, anul producerii 2008, cu nr. de înmatriculare C NV 812 contra mai multor riscuri, asigurarea vizând și prejudiciile ce rezultă din accidente de circulație.

Menționează că, la data de 22 mai 2015, în jurul orei 09.00, în mun. Chișinău a avut loc un accident rutier, în care au fost implicate automobilele de model Fiat Marengo, cu nr. de înmatriculare NS AK 722, condus de către Maria Caragia și automobilul de model Land Rover Range, cu nr. de înmatriculare C NV 812, condus de Lucia Pripa.

Sușține că, conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 22 mai 2015, vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut conducătorul automobilului de model Fiat Marengo, cu nr. de înmatriculare NS AK 722, Maria Caragia, care la momentul producerii accidentului, deținea polița de asigurare

obligatorie de răspundere civilă nr. 001423018, eliberată de către CA „Moldasig” SA.

Afirmă că, la data de 25 mai 2015, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a deschis dosarul de daune nr. 0665-2015 și a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubei semnat de părțile implicate, precum și de reprezentantul CA „Moldasig” SA, iar prin dispoziția nr. CSK 0665-2015 din 30 mai 2015 a dispus recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 114100,65 lei, sumă care a fost virată la contul asiguratului SRL „Teba Prim”, fapt confirmat prin ordinul de plată din 05 iunie 2015.

Relevă că, la data de 28 mai 2015, SC „Ivalcar” SRL a întocmit actul de examinare a mijlocului de transport auto, prin care s-a constatat că, prejudiciul real cauzat automobilului de model Range Rover, cu nr. de înmatriculare C NV 812, în urma accidentului rutier, constituie suma de 188970 lei, fapt confirmat prin factura nr. 428 din 28 mai 2015.

Declară că, automobilul de model Land Rover Range, cu nr. de înmatriculare C NV 812 a fost produs în anul 2008, iar accidentul rutier a avut loc în anul 2015, astfel, uzura aplicabilă pieselor înlocuite este de 59% (pentru 7 ani de exploatare a automobilului stare medie), fapt prevăzut de Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/1 din 03 aprilie 2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de determinare a uzurii pagubelor produse la autovehicule.

Invocă că, dauna totală constituie 188970 lei, dintre care piesele – 157979 lei (157 979 lei - 59% = 64 771,39 lei), prin urmare, asiguratorul de răspundere civilă auto, CA „Moldasig” SA urmează să plătească păgubितului, iar în cazul dat celui ce a subrogat în drepturi pe păgubit suma de 95 762,39 lei, iar diferența de 93207,61 lei (uzura) urmează a fi încasată de la persoana vinovată de producerea accidentului, adică de la Maria Caragia, însă reieșind din faptul că, persoana păgubită a primit suma de 114100,65 lei, diferența de uzură, care urmează a fi achitată de către vinovat, constituie suma de 74869,35 lei.

Menționează că, la data de 24 iunie 2015, a expediat în adresa pârâtei o cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea benevolă a prejudiciului material, însă aceasta nu a fost executată.

Solicită încasarea de la Maria Caragia a sumei de 74 869,35 lei, cu titlu de prejudiciul material, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 750 lei și a taxei de stat în sumă de 2 246,09 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 04 februarie 2016 a fost admisă acțiunea și au fost încasate de la Maria Caragia în beneficiul SRL „Teba Prim” suma de 74 869,35 lei, cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată, compuse din 2 246,09 lei - taxa de stat, 5750 lei – cheltuieli de asistență juridică și 85 lei – cheltuieli pentru citarea publică a pârâtei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 a fost admis apelul declarat de către Maria Caragia, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea.

La data de 17 martie 2017, în termenul prevăzut de lege, reprezentantul SRL „Teba Prim”, avocatul Mihail Eșanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și, anume, a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată și nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele esențiale ale cauzei, necesare pentru justa soluționare a acesteia.

Menționează că, la înaintarea cererii de chemare în judecată cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier, care nu este acoperit de polița de asigurare de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule a ținut cont de principiul reparației integrale a prejudiciului prevăzut de art. 14 alin. (1) și art. 1416 din Codul civil, precum și de pct. 44 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 16 decembrie 2013 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii și facultative a transportului auto.

Afirmă că, conform practicii judiciare, despăgubirea de asigurare achitată de asigurător pentru avarierea bunului trebuie să fie egală valorii părților componente sau a pieselor care urmează a fi înlocuite, determinate prin deducerea uzurii din costul lor la momentul producerii accidentului. Diferența de cost, rezultată din prețul pieselor și materialelor până la momentul accidentului și cel după producerea lui, va fi achitată de către partea vinovată de comiterea accidentului.

Invocă că, conform pct. 38 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii și facultative a transportului auto, în cazul în care mărimea prejudiciului cauzat la avarierea sau distrugerea de bunuri sau în caz de vătămări corporale sau deces, depășește limitele răspunderii asigurătorului de răspundere civilă auto, obligația de plată a diferenței îi revine persoanei răspunzătoare de producerea accidentului (art. 16 alin. (2) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule). De asemenea, persoana vinovată va suporta și cheltuielile legate de reducerea valorii bunului după reparație și paguba morală (art. 1398, 1422 din Codul civil, art. 219 CPP, art. 387 din Codul contravențional).

Mai invocă că, în sensul art. 14 alin. (6) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurătorul va despăgubi în mărimea ce depășește limitele prevăzute de lege numai pe posesorul de autovehicul, care are încheiat contract de asigurare benevolă (facultativă) de răspundere civilă.

Susține că, conform pct. 39 din Hotărârea explicativă enunțată, se va ține cont de faptul că, nu întotdeauna diferența de despăgubire poate fi pusă pe seama persoanei răspunzătoare de accident. Astfel, conform art. 28 alin. (3¹) din Legea menționată, în cazul în care în drepturile persoanei păgubite s-a subrogat asigurătorul de bunuri, conform prevederilor art. 22 alin. (13) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, eventuala diferență de despăgubire dintre asigurarea de bunuri și asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto rămâne pe contul asigurătorului de bunuri, fără a fi recuperată de la asigurat (persoana răspunzătoare de accident) cu condiția că despăgubirea de asigurare plătită de asigurătorul de bunuri nu depășește limitele răspunderii stabilite prin Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Relevă că, instanța de apel s-a limitat doar la declarațiile intimătei Maria Caragia, nu a luat în considerare cele menționate de către SRL „Teba Prim” și nici nu a intrat în esența aplicării Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Prin referința depusă la data de 29 mai 2017 reprezentantul Mariei Caragia, avocatul Elisaveta Caragia a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 31 mai 2017 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SRL „Teba Prim” a solicitat încasarea de la Maria Caragia a sumei de 74 869,35 lei, cu titlu de prejudiciul material, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 750 lei, a cheltuielilor pentru citarea publică a acesteia în sumă de 85 lei și a taxei de stat în sumă de 2 246,09 lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, încasând de la Maria Caragia în beneficiul SRL „Teba Prim” suma de 74 869,35 lei, cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată, compuse din 2 246,09 lei - taxa de stat, 5750 lei – cheltuieli de asistență juridică și 85 lei – cheltuieli pentru citarea publică a pârâtei.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Maria Caragia, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că, concluzia instanței de apel este greșită.

Conform art. 1301 din Codul civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asiguratorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratorului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și termenele convenite.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 23 iulie 2014, între SAR „Donaris Group” și SRL „Teba Prim” a fost încheiat contractul nr. CSK2014-01-0427 de asigurare a vehiculelor terestre (autocasco), conform căruia a fost asigurat automobilul de model Land Rover Range, anul producerii 2008, cu n/î C

NV 812, cu eliberarea poliței de asigurare a vehiculelor terestre (autocasco) nr.2014-01-0427 și stabilirea sumei asigurate în mărime de 169038 lei.

De asemenea, s-a constatat că, la data de 22 mai 2015, în mun. Chișinău, la intersecția str. Bernardazzi – Armenească, a avut loc un accident rutier, cu implicarea automobilului de model Fiat Merengo, cu n/î NS AK 722, condus de către Maria Caragia și automobilului de model Range Rover, cu n/î C NV 812, condus de către Lucia Pripa.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 22 mai 2015, vinovată de comiterea accidentului rutier a fost recunoscută Maria Caragia, căreia i-a fost aplicată o amendă în mărime de 50 u. c., ceea ce constituie 1000 lei și 6 puncte de penalizare.

Din materialele dosarului rezultă că, la momentul producerii accidentului rutier, Maria Caragia deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr. RCAI-001423018, eliberată la data de 30 martie 2015 de către CA „Moldasig” SA, valabilă pentru perioada 30 martie 2015-29 martie 2016.

La data de 25 mai 2015, Lucia Pripa a depus la CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA declarația de daune nr. CSK0665_2015, prin care a declarat circumstanțele producerii accidentului rutier din 22 mai 2015.

În consecință, la data de 25 mai 2015, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, în prezența reprezentantului SRL „Teba Prim”, a inginerului-expert și a reprezentantului CA „Moldasig” SA, a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor în baza dosarului de daune nr. CSK0665_2015, prin care s-au identificat părțile componente și piesele avariate la automobilul de model Land Rover Range, cu n/î C NV 812 în urma accidentului rutier din 22 mai 2015.

La data de 26 mai 2015, SAR „Donaris Vienna Insurance Group” SA, în prezența inginerului-expert și a reprezentantului CA „Moldasig” SA, a întocmit încă un proces-verbal de constatare a pagubelor în baza dosarului de daune nr. CSK0665_2015, prin care s-au identificat părțile componente și piesele avariate la automobilul de model Land Rover Range, cu n/î C NV 812 în urma accidentului rutier din 22 mai 2015.

Conform facturii nr. 428 din 28 mai 2015, eliberată de către SRL „Ivalcar”, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA urma să achite SRL „Teba Prim” suma de 188970 lei pentru un șir de piese de automobil.

Conform devizului calculului costului reparației automobilului avariat de model Land Rover Range, cu n/î C NV 812, ce aparține SRL „Teba Prim”, întocmit la data de 29 mai 2015, despăgubirea de asigurare constituie 114100,65 lei (f. d. 15).

Astfel, în baza dispoziției nr. CSK0665_2015 din 30 mai 2015 cu privire la declarația de daune nr. CSK0665_2015 din 25 mai 2015, emisă de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA s-a dispus recunoașterea evenimentului produs și descris în declarația de daune drept caz asigurat și achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 114100,65 lei, care urmează a fi virată asiguratului SRL „Teba Prim”.

La data de 05 iunie 2015, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a achitat SRL „Teba Prim” suma de 114100,65 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 2844 din 05 iunie 2015 (f. d. 18).

Actele cauzei denotă faptul că, la data de 17 iulie 2015, SRL „Ivalcar” a reparat automobilul de model Land Rover Range, cu n/î C NV 812, fapt ce se confirmă prin actul lucrărilor efectuate și factura fiscală seria FU nr. 8835178 din 17 iulie 2015 (f. d. 21-23).

Ulterior, la data de 11 septembrie 2015, SRL „Marketing Monsters” a efectuat lucrări de reparație a automobilului de model Land Rover Range, cu n/î C NV 812, ce aparține SRL „Teba Prim”, în sumă de 146575 lei, fapt ce se confirmă prin actul de predare-primire și factura fiscală seria SV nr. 4778068 din 11 septembrie 2015 (f. d. 19, 20).

Conform art. 14 alin. (2) din Codul civil, repararea integrală a prejudiciului presupune necesitatea compensării cheltuielilor pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale.

Conform art. 16 alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto conform alin.(1), persoana păgubită este în drept să intenteze în instanță de judecată acțiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

La caz, se reține că, în cazul în care mărimea prejudiciului cauzat la avarierea sau distrugerea de bunuri depășește limitele răspunderii asigurătorului de răspundere civilă auto, obligația de plată a diferenței îi revine persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

De asemenea, persoana vinovată urmează a suporta și cheltuielile legate de reducerea valorii bunului după reparație și paguba morală (art. 1398 și 1422 din Codul civil, art. 219 CPP, art. 387 din Codul contravențional).

Totodată, în sensul art. 14 alin. (6) din Legea enunțată, asigurătorul va despăgubi în mărimea ce depășește limitele prevăzute de lege numai pe posesorul de autovehicul, care are încheiat contract de asigurare benevolă (facultativă) de răspundere civilă.

Conform art. 15 alin. (5) din Legea nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, despăgubirea de asigurare nu poate depăși valoarea bunurilor la data producerii evenimentului asigurat și nici cuantumul prejudiciului real suportat.

După cum s-a menționat, conform facturii nr. 428 din 28 mai 2015, eliberată de către SRL „Ivalcar”, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA urma să achite SRL „Teba Prim” suma de 188970 lei pentru un șir de piese de automobil, însă aceasta i-a achitat suma de 114100,65 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 2844 din 05 iunie 2015.

Raportând normele de drept enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță corect a concluzionat că, prejudiciul cauzat, însă neacoperit de către asigurător prin contractul de asigurare a vehiculelor terestre (autocasco) nr. CSK CSK2014-01-0427 din 23 iulie 2014 în sumă de 74869,35 lei urmează a fi încasat de la Maria Caragia în beneficiul SRL „Teba Prim” și, prin

urmare, temeinic și legal a admis acțiunea și a încasat de la Maria Caragia în beneficiul SRL „Teba Prim” suma de 74 869,35 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Teba Prim”, avocatul Mihail Eșanu.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Teba Prim” împotriva Mariei Caragia, intervenient accesoriu Compania de asigurări „Moldasig” societate pe acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată și se menține hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 04 februarie 2016.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoriei

Iulia Sîrcu

Maria Ghervas

Ion Druță

Oleg Sternioală

Mariana Pitic